

Samen werken aan betere zorg

P A L L I A T I E V E
Z O R G T H U I S

Meer informatie en vragen
www.patz.nu - info@patz.nu

Aanmelden voor PaTz Portal:
portal@patz.nu

Inhoud van deze Nieuwsflits

1. Ontwikkeling en financiering PaTz portal
2. PaTz voorzittercursus online op 25 juni 2021
3. Webinar spirituele zorg wederom goed bezocht
4. Proactieve zorg/ACP gesprekken bij mensen met een verstandelijke beperking
5. Nabespreken van overleden patiënten / ADA

Wist je dat:

- de inschrijving van de kaderopleiding palliatieve zorg 2021-2023 is gestart?
- er een landelijk nummer voor consultatiedienst palliatieve zorg is: 088 - 605 14 44
- PaTz online door kan gaan in coronatijd

Ontwikkeling en financiering PaTz portal

Ontwikkelingen PaTz Portal

In de PaTz Portal zijn verschillende functionaliteiten samengebracht waardoor de applicatie als vergadertool ondersteunend is aan de PaTz bijeenkomsten. Bij de doorontwikkeling van de PaTz Portal is de aansluiting bij de dagelijks gebruikte applicaties zoals HIS en TIS het belangrijkste aandachtspunt.

Inventarisatie begin april onder gebruikers PaTz Portal

Om inzicht te krijgen in de behoeften van de gebruikers en welke functionaliteit daadwerkelijk wordt gebruikt, is begin april een inventariserende vragenlijst verstuurd naar de voorzitters van groepen die de PaTz Portal gebruiken. Bovendien is gevraagd welke alternatieven er mogelijk in de regio zijn, die aanvullend of vervangend zijn t.a.v. de PaTz Portal. Deze suggesties zullen we nader onderzoeken, omdat wij jullie in de toekomst zo goed mogelijk willen blijven ondersteunen in de PaTz bijeenkomsten. Aanvullende suggesties zijn overigens welkom via portal@patz.nu

Financiering

Initieel is de PaTz Portal ontwikkeld vanuit Netwerk Palliatieve Zorg Rotterdam & omstreken (NZPR&o) en betaald uit innovatiegeld door zorgverzekeraar Zilveren Kruis ter beschikking gesteld. Daarna heeft IKNL de kosten van de PaTz Portal gedragen. Deze financiering staat nu onder druk door aanscherping van de staatssteunregels. Vanuit stichting PaTz wordt daarom gezocht naar een duurzame financiering.

Inhoud PaTz Portal

De PaTz Portal biedt de groepen een combinatie van functionaliteiten, kort samengevat:

- Het zorgregister, helpend om op gestructureerde wijze de patiënten te markeren en te bespreken.
- Per patiënt is een aantal items te registreren, zodat deze gegevens ook in een volgend overleg beschikbaar zijn.
- Vergaderplanning PaTz groep met automatische uitnodigingen en herinneringen aan de deelnemers.
- Suggesties voor interventies en tools op gebied van palliatieve zorg.
- Vastleggen van aandachtspunten (kneelpunten, leerpunten en onderwijsbehoeften), deze zijn inzichtelijk voor de coördinator van het netwerk palliatieve zorg in de regio.
- Geanonimiseerd verslag van de bijeenkomst t.b.v. accreditatie.

De PaTz Portal voldoet aan eisen privacy wetgeving.

[Lees meer informatie over de PaTz Portal](#)

PaTz voorzitterscursus online op 25 juni 2021

In november 2020 en maart 2021 vonden de voorzitterscursussen PaTz in de Praktijk online plaats. De voorzitters, die aan deze e-learning deelnamen, kijken tevreden terug.

Aan de hand van een werkboek en e-learning bereidden de deelnemers zich voor. De vragen in het werkboek stimuleerden tot nadenken over diverse thema's, passend bij de rol van voorzitter. Vervolgens nam men deel aan de online bijeenkomst. Door de combinatie van e-learning met werkboek en de interactieve ZOOM-bijeenkomst beklifde de theorie beter en voelden de deelnemers zich goed voorbereid op het voorzitterschap.

Wil je deelnemen aan de voorzitterscursus op 25 juni aanstaande, [meld je dan hier aan!](#)

Webinar spirituele zorg wederom goed bezocht

Meer inzicht na webinar: het spirituele domein van palliatieve zorg en rol van geestelijk verzorger

Hoe ga je in op levensvragen van patiënten? Wat doet een geestelijk verzorger? Wat zijn de ervaringen met het inzetten van een geestelijk verzorger? En kan deze ook deelnemen in een PaTz groep? Voor meer inzicht organiseerde PaTz het webinar "het spirituele domein van palliatieve zorg en de rol van de geestelijk verzorger". De sprekers Karin Seijdell, geestelijk verzorger/lid van [VGVZ](#) en Astrid Kodde, huisarts en kaderarts palliatieve zorg/medisch adviseur PaTz kijken terug op twee zeer goed bezochte online bijeenkomsten met positieve reacties van de deelnemers. Astrid: "We gaan deze interactieve webinar het komende jaar zeker nog een keer aanbieden."

In gesprek met geestelijk verzorger

Door meer aandacht te besteden aan het spirituele domein, voelen patiënten zich meer gehoord en gezien. Ze krijgen erkenning en bevestiging bij hun vragen, voelen vaak ook opluchting en (innerlijke) rust. Maar hoe doe je dat? In het plenaire gedeelte gingen Karin en Astrid in op mogelijke handelingsverlegenheid bij zorgverleners en de werkwijze van een geestelijk verzorger. Praten over zingeving, betekenis, over wat van waarde is, levensbeschouwelijke en culturele diversiteit, ethische kwesties en dieperliggende levensvragen over leven en sterven, vragen een andere manier van luisteren. Geestelijk verzorgers kunnen daar een belangrijke rol in spelen: door PaTz deelnemers handvatten te bieden, of door met de patiënt en naasten in gesprek te gaan.

Samen aan de slag met een praktijkcasus

Na het plenaire deel gingen de deelnemers uiteen in kleine groepen, breakout rooms, waar ze ingingen op een casus. Het samen bespreken van casuïstiek werd als zeer waardevol ervaren door de aanwezigen. Ook werd direct inzichtelijk wat de rol en toegevoegde waarde van de inzet van een geestelijk verzorger is, waar je als professional op moet letten en wat voor vragen je kan stellen aan de patiënt.

Kosteloze inzet van geestelijk verzorgers

Wat velen nog niet weten is dat het inzetten van een geestelijk verzorger bij een patiënt of in PaTz groepen vergoed wordt via een subsidieregeling. Zie voor meer informatie www.geestelijkeverzorging.nl/thuis. Bellen kan ook: 085 - 00 43 063.

Wil je meedoen aan het webinar in het najaar?

Houd onze nieuwsflits in de gaten. Heb je al eerder aangegeven geïnteresseerd te zijn, dan ontvang je te zijner tijd een uitnodiging om deel te nemen. Heb je vragen, stel ze gerust via onze [mail](#).

Stichting PaTz organiseert dit webinar samen met VGVZ: [Vereniging van Geestelijk Verzorgers](#)

Proactieve zorg/ACP gesprekken bij mensen met een verstandelijke beperking

Bij advance care planning (ACP) denken we sneller aan kwetsbare ouderen en mensen met een levensbekortende aandoening, dan aan mensen met een verstandelijke beperking. Echter: ze zijn niet alleen door hun verstandelijke beperking vaak kwetsbaar, maar ook door de minder verstandelijke beperking. Het is een groep die de minder makkelijk diagnostiek en therapie kan ondergaan. Dit maakt het ook voor huisartsen en wijkverpleegkundigen belangrijk om tijdig te praten over toekomstige zorg.

Juist het chronische karakter van deze zorg biedt gelegenheid om het gesprek aan te gaan over wensen en verwachtingen. Dat gesprek hoeft niet meteen uitputtend en volledig te zijn. Het doel is om mensen de kans te geven erover na te denken. Grijp een aanleiding aan zoals corona, een bezoek aan de SEH, ziekte of overlijden in de familie. Bij dit gesprek is niet alleen de patiënt betrokken, maar ook bijna altijd de naasten. Soms is er een wettelijk vertegenwoordiger, soms is er twijfel aan de wilsbekwaamheid van de patiënt met betrekking tot een moeilijke beslissing.

Uit diepte-interviews met mensen met een verstandelijke beperking, naasten en professionals tijdens de palliatieve fase bleken **drie thema's belangrijk**.

1. **Zorg op maat.** Er bleek niet één manier te zijn waarop ACP kon worden uitgevoerd. Het was vooral belangrijk om aan te sluiten bij de specifieke zorg voor de patiënt.
2. **Samen te beslissen en elkaar te vertrouwen.**
3. **Tijd nemen voor elkaar** in de palliatieve fase is belangrijk.

De huisarts is in de goede positie om ACP gesprekken tijdig op gang te brengen. [Lees hier meer over ACP voor mensen met een verstandelijke beperking.](#)

Tips voor een ACP gesprek bij een patiënt met een verstandelijke beperking:

- Betrek de patiënt bij het gesprek. Als iets niet duidelijk is, zeg dan bijvoorbeeld: "Nu begrijp ik het niet goed, ik vraag even aan ... (naaste) om uitleg."
- Formuleer positief: "Wat is belangrijk voor jou?"
- Maak duidelijk dat op elk moment kan worden teruggekomen op dit gesprek en de uitkomst ervan.
- Patiënten kunnen ook thuis iets opschrijven en er dan mee naar het spreekuur komen.

Suggestie voor de PaTz groep:

- Bespreek met de deelnemers in jouw PaTz groep of jullie het een goed idee vinden om 'palliatieve zorg voor mensen met een verstandelijke beperking' in de/een volgende PaTz bijeenkomst centraal te stellen.
- Overweeg een Arts voor Verstandelijk Gehandicapten (AVG) bij die PaTz bijeenkomst uit te nodigen.
- Indien mogelijk lees dit artikel: Wagemans A, Slort W. Palliatieve zorg bij mensen met een verstandelijke beperking. Huisarts Wet 2021;64:DOI:10.1007/s12445-021- 1080-8
- Vraag de deelnemers, tot voorbereiding op die PaTz bijeenkomst, op een rij te zetten aan welke mensen met een verstandelijke beperking zij zorg bieden. Denk daarbij zowel aan mensen die thuis wonen, als mensen in (kleinschalige) woonvoorzieningen.

Stel jezelf de volgende vragen, voor elk van deze mensen:

- Verwacht je dat hij/ zij dezelfde levensverwachting heeft als een leeftijdsgenoot zonder verstandelijke beperking? Waarom wel/niet?
- Schat je in dat als hij/ zij ziek wordt, hij/ zij dan alle benodigde diagnostiek en behandeling wil en kan ondergaan?
- Zou ik verbaasd zijn als deze patiënt in het komende jaar zou overlijden?
- Vind je het raadzaam, gezien de antwoorden op bovenstaande vragen, om met deze patiënt/ diens naasten in gesprek te gaan over ACP?
- Wat zie je als specifieke aandachtspunten voor dit ACP gesprek?

Bespreek in de PaTz bijeenkomst welke antwoorden de PaTz deelnemers op bovenstaande vragen hebben.

Nabespreken van overleden patiënten /ADA

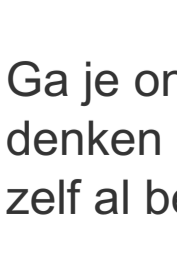
Door in elke PaTz bijeenkomst aandacht te besteden aan overleden patiënten, kun je ruimte geven aan ervaringen en leren van elkaar. Bespreek wat goed liep rond het sterven en wat beter kan, zodat je de zorg in de stervensfase (verder) kunt verbeteren.

Op de PaTz website onder toolkit (onder het kopje ['Na overlijden'](#)) en in de PaTz portal onder 'Interventies & Tools' vind je de 'after death analysis' (ADA). Hierin wordt beschreven hoe je overlijdens met nabestaanden én interprofessioneel kunt nabespreken.

[Hier](#) vind je ook het hulpmiddel 'vragenlijst voor nabespreken van overlijden'. Dit vragenlijstje wordt voorafgaand aan een PaTz bijeenkomst ingevuld door de verschillende zorgverleners betrokken bij een inmiddels overleden patiënt.

Door de antwoorden op de vragen in de PaTz bijeenkomst te bespreken, worden de verschillende perspectieven op hetzelfde overlijden helder. Leerzaam voor de onderlinge samenwerking én van belang voor de kwaliteit van zorg rond het sterven!

Inschrijving kaderopleiding palliatieve zorg

Kaderopleiding
Palliatieve zorg

De inschrijving kaderopleiding palliatieve zorg 2021-2023 is gestart.

Inschrijven kan tot 15 juni 2021.

In oktober 2021 start alweer de 11e [Kaderopleiding Palliatieve Zorg](#). Deze tweejarige postacademische opleiding is gericht op huisartsen, specialisten ouderengeneeskunde, AVG-artsen en medisch specialisten die zich verder willen verdiepen in de palliatieve zorg. Artsen die deze opleiding hebben gevolgd zijn niet alleen in staat zelf hun patiënten betere palliatieve zorg te bieden, maar hebben ook kadercompetenties ontwikkeld. Zo kunnen ze een voortrekkersrol spelen in het verder verbreden van kwalitatief goede palliatieve zorg in Nederland.

Hierbij valt te denken aan onder andere het ondersteunen van andere zorgverleners middels consultaties in palliatieve teams, door het verzorgen van scholing en het veld en door het bijdragen aan ontwikkelingen binnen de palliatieve zorg. Denk bijvoorbeeld aan het opzetten van en deelnemen aan transmurale zorgpaden, PaTz groepen of deelname aan richtlijnontwikkeling. Na het succesvol afronden van de opleiding mag u zich kaderarts noemen en huisartsen en specialisten ouderengeneeskunde kunnen zich tevens inschrijven in de desbetreffende registers.

[Klik hier voor meer informatie](#) over de opleiding, de uitgebreide [brochure](#) of het [aanmeldingsformulier](#).

Landelijk nummer consultatiedienst palliatieve zorg

Om zorgprofessionals bij complexe casuïstiek in de palliatieve zorg te assisteren, zijn ruim 15 jaar geleden telefonische consultatieteams palliatieve zorg opgezet in Nederland. Generalisten kunnen zo specialisten raadplegen om patiënten de beste palliatieve zorg te bieden. Consultatieteams zijn regionaal georganiseerd en zijn bereikbaar via een eigen telefoonnummer.

Naast deze regionale telefoonnummers is er nu ook één landelijk telefoonnummer dat via de postcode van de bezoeker uitkomt bij een consultatieteam. Hiermee gaat een langgekoesterde wens van de consulttragers in vervulling. Het landelijke nummer is **088 - 605 14 44**.

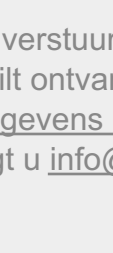
PaTz gaat online door in coronatijd!

Voorlopig zullen PaTz groepen niet fysiek bij elkaar komen, maar online.

Online vergaderen vergt net even iets anders van de deelnemers dan 'gewoon' fysiek bij elkaar komen. [In dit document](#) vind je informatie over online vergaderetiquette en tips en trucs om het digitaal vergaderen soepel en energievul te laten verlopen.

Ga je online vergaderen, dan is het belangrijk om van tevoren goed na te denken over welke online vergadertool je wilt gebruiken. Wellicht ben je zelf al bekend met ZOOM of MS Teams.

Indien je nog op zoek bent naar een goede vergadertool, dan raden wij [MDQ beeldbellen](#) aan.

Website